

Облікова ставка НБУ: 19,5% з 06.02.2015р.

Із повідомлення Національного банку України:

“Проаналізувавши динаміку макроекономічних та монетарних показників, Правління Національного банку України відзначає збереження суттєвих інфляційних ризиків. Приріст індексу споживчих цін у грудні 2014 року становив 24,9% у річному вимірі.

Прискорення інфляції визначалося низкою екстраординарних подій. Одним з основних інфляційних чинників було знецінення обмінного курсу гривні внаслідок реалізації накопичених у минулі роки дисбалансів і погіршення очікувань через суспільно-політичні події та військовий конфлікт на сході України.

Зростання інфляції зумовлювалося також підвищенням адміністративно регульованих цін і тарифів через проведення необхідних економічних реформ.

Інфляційні ризики залишатимуться високими в найближчій перспективі, що потребує вжиття додаткових заходів із збереження внутрішньої вартості гривні за рахунок підвищення процентних ставок за операціями Національного банку України.

Це сприятиме стабілізації грошово-кредитного ринку завдяки збільшенню привабливості проведення банківських операцій у гривні та стане сигналом щодо рішучості Національного банку України виконувати пріоритетну ціль з досягнення та підтримки цінової стабільності в Україні.

Разом з цим Національний банк України має намір підвищити дієвість облікової ставки як ключової ставки грошово-кредитної політики. Зокрема процентні ставки за інструментами регулювання ліквідності визначатимуться

залежно від рівня облікової ставки.

Вищезазначене разом з іншими стабілізаційними заходами Національного банку України зумовить уповільнення темпів інфляції вже в першому півріччі 2015 року.

Підвищення внутрішньої вартості гривні матиме мінімальний вплив на активність у реальному секторі економіки, оскільки кредитування банків залишається суттєво обмеженим унаслідок підвищених ризиків ділового середовища.

Ураховуючи викладене вище, відповідно до статей 6 та 25 Закону України “Про Національний банк України”, Положення про процентну політику Національного банку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 серпня 2004 року № 389 (зі змінами), Правління Національного банку України прийняло постанову “Про регулювання грошово-кредитного ринку” від 04 лютого 2015 року №81, якою зокрема передбачено **встановити з 06 лютого 2015 року облікову ставку в розмірі 19,5%.**

Довідково.

Відповідно до пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 12 листопада 2014 року № 719 “Про регулювання грошово-кредитного ринку” розмір облікової ставки з 13 листопада 2014 року становив 14,0 % річних.”

Джерело [офіційний сайт НБУ]

Додатково:

Таблиця облікових ставок НБУ [перейти]

ДФСУ підготувало узагальнюючу консультацію щодо військового збору

Державна фіскальна служба підготувала проект Узагальнюючої податкової консультації щодо оподаткування доходів фізичних осіб військовим збором. Подаємо консультацію у систематизованому вигляді.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ДФС

____.____. 2015 № ____

Узагальнююча податкова консультація

щодо оподаткування доходів фізичних осіб військовим збором

В Узагальнюючій податковій консультації вживаються такі скорочення:

Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями – ПКУ;

Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI зі змінами та доповненнями – БКУ;

Закон України від 31 липня 2014 року № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» – Закон № 1621;

Закон України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» – Закон № 71;

Закон України від 12 липня 2001 року № 2658-III «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» – Закон № 2658.

Законом № 1621 підрозділ 10 розділу XX Перехідних положень ПКУ доповнено пунктом 16¹, яким тимчасово, до 1 січня 2015 року, встановлено військовий збір (далі – збір).

Законом № 71 оподаткування військовим збором подовжено до набрання чинності рішенням Верховної Ради України про завершення реформи Збройних сил України (пункт 16¹ підрозділ 10 розділу XX Перехідних положень ПКУ).

Платниками збору є особи, визначені пунктом 162.1 статті 162 цього ПКУ (підпункт 1.1 пункт 16¹ підрозділу 10 ПКУ), а саме:

фізична особа – резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;

фізична особа – нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні;

податковий агент.

Об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені статтею 163 ПКУ (підпункт 1.2 пункт 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Для резидента – це загальний місячний (річний) оподатковуваний

дохід; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання); іноземні доходи – доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Об'єктом оподаткування нерезидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання) (стаття 163 ПКУ).

Перелік доходів, що включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку, визначено підпунктами 164.2.1 – 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 ПКУ. Крім того, до цього переліку включаються інші доходи, крім зазначених у статті 165 ПКУ, що передбачені підпунктом 164.2.20 пункту 164.2 статті 164 ПКУ.

Відповідно до підпункту 164.1.3 пункту 164.1 статті 164 ПКУ загальний річний оподатковуваний дохід дорівнює сумі загальних місячних оподатковуваних доходів, іноземних доходів, отриманих протягом такого звітного податкового року, доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності згідно із статтею 177 ПКУ, та доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність згідно із статтею 178 ПКУ.

Об'єктом оподаткування фізичної особи – підприємця є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця (пункт 177.2 статті 177 ПКУ).

Для фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, оподатковуваним доходом вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження певного

виду незалежної професійної діяльності (пункт 178.3 статті 178 ПКУ).

Слід враховувати, що у разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат, тобто військовий збір буде нараховуватись на річний дохід без урахування витрат.

Отже, об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, перелік яких визначений пунктом 164.2 статті 164 ПКУ, у т.ч. доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання) а також іноземні доходи. Крім того, об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід або сукупний чистий дохід, який отримує відповідно фізична особа – підприємець або фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність. При цьому для визначення об'єкта оподаткування до вказаних доходів мають бути застосовані норми окремих статей розділу IV ПКУ.

Ставка збору складає 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного підпунктом 1.2 цього пункту (підпункт 1.3 пункт 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Відповідно до підпункту 1.4 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ нарахування, утримання та сплата (перерахування) військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому статтею 168 ПКУ, за ставкою, визначеною підпунктом 1.3 цього пункту.

Зокрема, підпунктом 168.1.1 пункту 168.1 статті 168 ПКУ передбачено, що податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника, зобов'язаний утримувати збір із суми такого доходу за його рахунок.

Порядок сплати (перерахування) збору до бюджету визначено пунктом 168.4 статті 168 ПКУ, відповідно до підпункту 168.4.1 якого збір, утриманий з доходів резидентів та нерезидентів,

зараховується до бюджету згідно із БКУ.

Так, частину другу статті 29 БКУ доповнено пунктом 1², яким передбачено, що до доходів загального фонду Державного бюджету України належить військовий збір, що сплачується (перераховується) згідно з пунктом 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ.

Відповідно до пунктів 4 і 5 статті 45 БКУ податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок і не можуть акумулюватися на рахунках органів, що контролюють справляння надходжень бюджету (за винятком установ України, які функціонують за кордоном). При цьому, податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету визнаються зарахованими до державного бюджету з дня зарахування на єдиний казначейський рахунок.

Водночас статтею 64 БКУ визначено, що податок на доходи фізичних осіб податковим агентом – юридичною особою (її філією, відділенням, іншим відокремленим підрозділом) чи представництвом нерезидента – юридичної особи зараховується до відповідного бюджету за їх місцезнаходженням (розташуванням) в обсягах податку, нарахованого на доходи, що виплачуються фізичній особі.

Крім того, згідно з підпунктом 168.4.3 пункту 168.4 статті 168 ПКУ суми податку на доходи, нараховані відокремленим підрозділом на користь фізичних осіб, за звітний період перераховуються до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу. При цьому податок на доходи, нарахований працівникам неуповноваженого відокремленого підрозділу, юридична особа перераховує до місцевого бюджету за місцезнаходженням такого неуповноваженого відокремленого підрозділу. Ця норма регламентує порядок перерахування податку на доходи фізичних осіб до місцевого бюджету. Оскільки збір зараховується до державного бюджету, встановлена в абзаці

другому підпункту 168.4.3 пункту 168.4 статті 168 ПКУ норма не може бути використана для військового збору.

Таким чином, юридична особа або її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ, який уповноважений нараховувати (надавати, виплачувати) доходи, перераховує військовий збір як за себе, так і за неуповноважений відокремлений підрозділ до бюджету за своїм місцем розташування.

При цьому слід звернути увагу, що відповідно до підпункту 168.1.2 пункту 168.1 статті 168 ПКУ податок сплачується (перераховується) до бюджету під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом. Банки приймають платіжні документи на виплату доходу лише за умови одночасного подання розрахункового документа на перерахування цього податку до бюджету.

Отже, банки при прийомі платіжних документів на виплату доходів на користь платників повинні дотримуватись підпункту 168.1.2 пункту 168.1 статті 168 ПКУ щодо одночасного подання розрахункового документа на перерахування до бюджету податку на доходи фізичних осіб та військового збору.

Разом з цим, платник, що отримує доходи від особи, яка не є податковим агентом, та іноземні доходи, зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподаткованого доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити військовий збір з таких доходів (підпункт 168.2.1 пункт 168.2 статті 168 ПКУ).

Підпунктом 1.5 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ передбачено, що відповідальними за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) збору до бюджету згідно зі статті 171 ПКУ з доходів у вигляді заробітної плати, є роботодавець, який виплачує такі доходи на користь платника; з інших доходів є податковий агент – для оподатковуваних доходів з джерела їх походження в Україні; платник – для іноземних доходів та доходів, джерело виплати яких належить особам, звільненим від

обов'язків нарахування, утримання або сплати (перерахування) збору до бюджету.

Відповідно до підпункту 1.6. пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ платники збору зобов'язані забезпечувати виконання податкових зобов'язань у формі та спосіб, визначені статтею 176 ПКУ.

Обов'язки податкового агента щодо забезпечення виконання ним податкових обов'язків визначено пунктом 176.2 статті 176 ПКУ, а саме своєчасно та повністю нараховувати, утримувати та сплачувати (перераховувати) до бюджету збір з доходу, що виплачується на користь платника та оподатковується до або під час такої виплати за її рахунок; подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового кварталу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників, а також суми утриманого з них податку (збору) до контролюючого органу за місцем свого розташування.

Згідно з абзацом «а» пункту 176.1 статті 176 ПКУ платники – фізичні особи зобов'язані вести облік доходів і витрат в обсягах, необхідних для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу, якщо такий платник зобов'язаний відповідно до цього розділу подавати декларацію.

Форми та порядок ведення такого обліку визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Крім того, відповідно до абзацу «в» пункту 176.1 статті 176 ПКУ платники – фізичні особи зобов'язані подавати податкову декларацію за встановленою формою у визначені строки у випадках, коли згідно з нормами цього розділу таке подання є обов'язковим.

Запитання 1. Чи підлягають оподаткуванню військовим збором доходи, нараховані до 01.01.2015, а виплачені після 01.01.2015, які до 01.01.2015 не оподатковувалися збором?

Закон № 71 набрав чинності з 01 січня 2015 року.

Згідно із статтею 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Статтею 58 Конституції України закріплено один з найважливіших принципів права – закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі. Це означає, що вони поширюють свою дію тільки на ті стосунки, які виникли після набуття чинності законів і інших нормативно-правових актів.

Оскільки податковий агент зобов'язаний утримувати військовий збір при нарахуванні доходів, визначених у підпункті 1.2 пункту 16¹ підрозділу 10 Розділу XX ПКУ, то нараховані до 01.01.2015 доходи, але виплачені після 01.01.2015, не підлягають оподаткуванню військовим збором. Водночас суми доходів, нараховані після 01.01.2015 за періоди до 01.01.2015, підлягають оподаткуванню військовим збором на загальних підставах.

Запитання 2. Чи слід застосовувати норми пункту 164.5 статті 164 ПКУ під час оподаткування військовим збором доходу, отриманого у негрошовій формі?

Норми пункту 164.5 статті 164 ПКУ застосовуються під час нарахування доходу у будь-якій негрошовій формі для визначення бази оподаткування доходу податком на доходи фізичних осіб.

Пунктом 16¹ підрозділу 10 ПКУ для військового збору застосування коефіцієнта, визначеного пунктом 164.5 статті 164 ПКУ, не передбачено.

Запитання 3. Який дохід фізичної особи – підприємця та фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, підлягає оподаткуванню військовим збором?

Фізичні особи – підприємці, крім тих, що обрали спрощену систему, за результатами звітного податкового року самостійно розраховують військовий збір у розмірі 1,5 відсотка чистого оподаткованого доходу, відображають в річній податковій декларації та сплачують у терміни, передбачені для сплати податку на доходи фізичних осіб за відповідний період.

Фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, за результатами звітного податкового року самостійно розраховують суму військового збору в розмірі 1,5 відсотка сукупного чистого доходу, відображають у річній податковій декларації та сплачують у терміни, передбачені для сплати податку на доходи фізичних осіб за відповідний період.

Першим звітним податковим періодом для нарахування військового збору з доходів фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, є 2015 рік.

Терміни сплати військового збору:

для фізичних осіб – підприємців, – до 19 лютого 2016 року;

для фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, – до 1 серпня 2016 року.

Щодо утримання податковими агентами військового збору при виплаті доходів фізичним особам – підприємцям або фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність.

Пунктом 177.8 статті 177 ПКУ визначено, що під час нарахування (виплати) фізичній особі – підприємцю доходу від здійснення нею підприємницької діяльності, суб'єкт господарювання та/або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) такий дохід, не утримують податок на доходи у джерела виплати, якщо фізичною особою – підприємцем, яка отримує такий дохід, надано

копію документа, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності.

Відповідно до пункту 178.5 статті 178 ПКУ встановлено, що під час виплати суб'єктами господарювання – податковими агентами фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, доходів, безпосередньо пов'язаних з такою діяльністю, податок на доходи у джерела виплати не утримується в разі надання такою фізичною особою копії довідки про взяття її на податковий облік як фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Тобто, суб'єкти господарювання та/або самозайняті особи, які виплачують доходи фізичним особам – підприємцям або фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, за здійснення ними своєї діяльності, не є податковими агентами щодо таких доходів.

Отже, з метою уникнення подвійного оподаткування військовий збір не утримується суб'єктами господарювання та/або самозайнятими особами при виплаті доходів фізичним особам – підприємцям або фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, за здійснення ними своєї діяльності, якщо фізичною особою надано копію документа, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності, або копію довідки про взяття її на податковий облік як фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Запитання 4. Яким чином оподатковується військовим збором дохід, отриманий фізичною особою – резидентом (нерезидентом) від продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна?

Підпунктом 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ встановлено, що об'єктом оподаткування військовим збором є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого

згідно з підпунктом 164.2.4 пункту 164.2 статті 164 ПКУ включається частина доходу від операцій з нерухомим майном, розмір якої визначається положеннями статті 172 ПКУ.

Статтею 172 ПКУ визначено порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) нерухомого майна, відповідно до якої дохід, отриманий платником податку – резидентом (нерезидентом) від продажу нерухомого майна, з урахуванням норм пункту 172.1 цієї статті не оподатковується.

Водночас, дохід, отриманий від продажу (обміну) нерухомого майна платником податку – резидентом, який визначається згідно з пунктом 172.2 статті 172 ПКУ, оподатковується за ставкою 5 відсотків. Дохід від операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна, що здійснюються фізичними особами – нерезидентами, оподатковується відповідно до пункту 172.9 статті 172 ПКУ в порядку, встановленому для резидентів, за ставками 15(20) відсотків, визначеними пунктом 167.1 статті 167 ПКУ.

Дохід від продажу (обміну) об'єкта нерухомості визначається виходячи з ціни, зазначеної в договорі купівлі-продажу, але не нижче оціночної вартості такого об'єкта, розрахованої органом, уповноваженим здійснювати таку оцінку відповідно до Закону № 2658 (пункт 172.3 статті 172 ПКУ).

Враховуючи викладене, оскільки об'єктом оподаткування військовим збором є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід фізичної особи – резидента (нерезидента), до якого включається частина доходу від операцій з нерухомим майном, розмір якої визначається згідно з положеннями статті 172 ПКУ, то сума такого доходу оподатковується військовим збором за ставкою 1,5 відсотка.

Разом з тим, не є об'єктом оподаткування військовим збором сума доходу, отримана фізичною особою – резидентом (нерезидентом) від операцій з продажу (обміну) нерухомого

майна відповідно до п. 172.1 ст. 172 ПКУ.

Запитання 5. Який чином сплачується військовий збір у разі нотаріального оформлення об'єктів спадщини, посвідчення договорів купівлі – продажу нерухомого (рухомого) майна, договорів дарування?

Згідно з підпунктом 168.4.8 пункту 168.4 статті 168 ПКУ відповідальність за своєчасне та повне перерахування сум податку (збору) до відповідного бюджету несе фізична особа у випадках, визначених розділом IV ПКУ.

Так, пункту 172.4 статті 172 та пункту 173.4 статті 173 ПКУ передбачено, що під час проведення операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого (рухомого) майна між фізичними особами нотаріус посвідчує відповідні договори за наявності документа про сплату податку до бюджету стороною (сторонами) договору.

Крім того, пунктом 174.3 статті 174 ПКУ встановлено, що дохід у вигляді вартості успадкованого майна (кошти, майно, майнові чи немайнові права) у межах, що підлягає оподаткуванню, зазначається в річній податковій декларації у порядку, визначеному статтею 179 ПКУ, крім спадкоємців-нерезидентів, які зобов'язані сплатити податок до нотаріального оформлення об'єктів спадщини, та спадкоємців, які отримали у спадщину об'єкти, що оподатковуються за нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб, а також іншими спадкоємцями – резидентами, які сплатили податок до нотаріального оформлення об'єктів спадщини.

При цьому слід зазначити, що нотаріус видає спадкоємцю-нерезиденту свідоцтво про право на спадщину за наявності документа про сплату таким спадкоємцем податку з вартості об'єкта спадщини (пункт 174.4 статті 174 ПКУ).

Враховуючи викладене, своєчасною сплатою військового збору є сплата його до нотаріального посвідчення договорів купівлі –

продажу нерухомого (рухомого) майна, об'єктів спадщини, посвідчення договорів дарування.

Водночас, згідно з вимогами пункту 172.4 статті 172, пункту 173.4 статті 173 та пункту 174.4 статті 174 ПКУ нотаріус щокварталу подає до контролюючого органу за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса інформацію щодо видачі свідоцтв про право на спадщину, посвідчення договорів дарування, купівлі-продажу (міни) рухомого або нерухомого майна, включаючи інформацію про суму сплаченого податку в порядку, встановленому цим розділом для податкового розрахунку.

Оскільки дохід, отриманий фізичною особою від операцій з продажу нерухомого (рухомого) майна, спадщини (дарування), включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, який є об'єктом оподаткування військовим збору, та своєчасна сплата такого збору здійснюється до нотаріального оформлення (у т.ч. видачі свідоцтв про право на спадщину, посвідчення договорів дарування), рекомендуємо нотаріусам включати до податкового розрахунку (ф. 1ДФ) інформацію про суму сплаченого військового збору.

Директор Департаменту

доходів і зборів з фізичних осіб
О.Р. Ревчук

Лист від 21.01.2015 № 1665/7/99-99-17-02-01-17 ДФСУ

Державною фіскальною службою України систематизовано зміни, що стосуються адміністрування податку на доходи фізичних осіб та військового збору у зв'язку з податковою реформою. Лист, структурований по відповідних частинах, подаємо нижче.

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ

Від 21.01.2015 № 1665/7/99-99-17-02-01-17

Головні управління ДФС в
областях та м. Києві

Міжрегіональне Головне
управління ДФС –

Центральний офіс з
обслуговування великих
платників

Про внесення змін в адміністрування податку на доходи фізичних осіб та військового збору

Законом України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи” (далі – Закон № 71) внесено ряд змін до норм Податкового кодексу України (далі – ПКУ) та Законом України від 28 грудня 2014

року № 79-VIII „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин” (далі – Закон № 79) внесено зміни до норм Бюджетного кодексу України (далі – БКУ), зокрема:

Щодо оподаткування пенсій

Згідно з п.п. 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 ПКУ до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються зокрема суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, – у частині такого перевищення, а також пенсій з іноземних джерел, якщо згідно з міжнародними договорами, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, такі пенсії підлягають оподаткуванню чи не оподатковуються в країні їх виплати.

Ставка податку становить 15 відсотків бази оподаткування щодо доходів, зокрема, нарахованих (виплачених, наданих) у вигляді пенсій, якщо база оподаткування для місячного оподатковуваного доходу перевищує три розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року (далі у цьому пункті – мінімальна заробітна плата).

Якщо база оподаткування (сума пенсії), в календарному місяці перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, до суми такого перевищення застосовується ставка 20 відсотків.

Зазначаємо, що з 1 січня 2015 року відповідно до ст. 8 Закону України від 28 грудня 2014 року № 80-VIII „Про державний бюджет на 2015 рік” розмір мінімальної заробітної плати для працездатних осіб встановлено у розмір 1 218 гривень на місяць.

Тобто починаючи з 1 січня 2015 року, податкові агенти при виплаті пенсій у розмірі, що перевищує 3 654 грн. (розмір мінімальної заробітної плати 1 218 грн.х 3), зобов'язані утримати податок на доходи фізичних осіб за ставкою 15 відсотків.

Якщо сума нарахування більше 12 180 грн. (мінімальна заробітна плата 1 218 грн.х 10) ставка податку становитиме 15 та 20 відсотків.

Наприклад:

1. Громадянину – пенсіонеру нараховано 13 000 грн. пенсії, сума податку на доходи фізичних осіб складає 1 401,9 грн.

$(13\ 000\ \text{грн.} - 3\ 654\ \text{грн.} = 9\ 346\ \text{грн.} \times 15\%)$.

2. Громадянину – пенсіонеру нараховано 18 000 грн. пенсії, сума податку на доходи фізичних осіб складає 2 260,2 грн.

$(18\ 000\ \text{грн.} - 3\ 654\ \text{грн.} = 14\ 346\ \text{грн.}; (14\ 346\ \text{грн.} - 12\ 180\ \text{грн.}) \times 20,0\ \% = 433,20\ \text{грн.}; 12\ 180\ \text{грн.} \times 15\ \% = 1\ 827\ \text{гривень})$.

Щодо подання звітності, то відповідно до п. 176.2 ст. 176 ПКУ податковий агент, зокрема, зобов'язаний подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового кварталу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку до контролюючого органу за місцем свого розташування.

Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) затверджено наказом Міністерства доходів і зборів України від 21.01.2014 № 49, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.02.2014 за № 228/25005 (далі – Порядок).

Згідно з Довідником ознак доходів фізичних осіб суми пенсій, розмір яких не перевищує суму оподаткування, відображаються у податковому розрахунку за формою № 1 ДФ під ознакою доходу „128”.

Суми пенсій, розмір яких перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), – у частині такого перевищення відображаються у податковому розрахунку за формою № 1 ДФ під ознакою доходу „127”.

Водночас у зв'язку з внесенням змін до ПКУ, зокрема, про оподаткування пенсій, на сьогодні Міністерством фінансів України розроблено та подано для затвердження до Міністерства юстиції України наказ про порядок заповнення та подання форми № 1 ДФ, де передбачено, що суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду

України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), у частині такого перевищення (п.п. 164.2.19 п. 164.2 ст. 164 ПКУ) мають відображатися за ознакою доходів „184”.

Щодо оподаткування процентів на поточних або депозитних банківських рахунках та вкладах (депозитах) у кредитних спілках

У розділі IV термін „пасивні доходи” вживається на позначення , зокрема, таких доходів – проценти на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок; проценти на вклад (депозит) у кредитних спілках; інші проценти (у тому числі дисконтні доходи); процентний або дисконтний дохід за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом (п.п. 167.5.3 п. 167.5 ст. 167 ПКУ).

Відповідно до внесених змін до п.п. 167.5.1 п.167.5 ст.167 ПКУ

ставки податку становить 20 відсотків – для пасивних доходів, у тому числі нарахованих у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, що виплачуються інститутами спільного інвестування.

Податковим агентом платника податку під час нарахування на його користь доходів у вигляді процентів є особа, яка здійснює таке нарахування (п.п. 170.4.1 п. 170.4 ст. 170 ПКУ).

При цьому згідно з п.п. 170.4.2 п. 170.4 ст. 170 ПКУ податкові агенти (банки, кредитні спілки), які нараховують доходи у вигляді процентів, зазначених у п.п. 170.4.1 цього пункту, у податковому розрахунку, подання якого передбачено п.п. „б” п. 176.2 ст.176 ПКУ, відображають загальну суму нарахованих у звітному податковому періоді доходів та загальну суму утриманого з них податку. При цьому у податковому розрахунку не зазначається інформація про суми окремого банківського вкладного (депозитного) або поточного рахунку, ощадного (депозитного) сертифіката, вкладу (депозиту) члена кредитної спілки у кредитній спілці, суми нарахованих процентів, а також відомості про фізичну особу – платника податку, якій нараховані такі доходи.

Отже, податкові агенти відображають загальну суму доходів, нарахованих у вигляді процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок; проценти на вклад (депозит) у кредитних спілках; інші проценти та загальну суму нарахованого (утриманого) податку на доходи фізичних осіб у звітності формі № 1ДФ.

Водночас повідомляємо, що з метою однозначного тлумачення норм статей 167 та 170 щодо ставки оподаткування процентів, Міністерством фінансів України підготовлено пропозиції стосовно внесення змін до ПКУ.

Щодо оподаткування дивідендів

Доходи, що нараховуються у вигляді дивідендів, відповідно до

п.п. 167.5.3 п. 167.5 ст. 167 ПКУ належать до пасивних доходів.

Пунктом 167.5 ст. 167 ПКУ встановлено, що ставки податку на пасивні доходи до бази оподаткування встановлюються у таких розмірах:

20 відсотків – для пасивних доходів, у тому числі нарахованих у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, що виплачуються інститутами спільного інвестування (крім зазначених у підпункті 167.5.2 цього пункту) (п.п. 167.5.1. п. 167.5 ст. 167 ПКУ).

5 відсотків – для доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств (крім доходів у вигляді дивідендів по акціях, інвестиційних сертифікатах, які виплачуються інститутами спільного інвестування) (п.п. 167.5.2. п. 167.5 ст. 167 ПКУ).

Водночас відповідно п.п. 165.1.18 п. 165.1 ст. 165 ПКУ до складу загального місячного оподатковуваного доходу платника податку не включаються дивіденди, які нараховуються на користь платника податку у вигляді акцій (часток, паїв), емітованих юридичною особою – резидентом, що нараховує такі дивіденди, за умови, що таке нарахування жодним чином не змінює пропорцій (часток) участі всіх акціонерів (власників) у статутному фонді емітента, та в результаті якого збільшується статутний фонд емітента на сукупну номінальну вартість нарахованих дивідендів.

Разом з тим п.п 170.5.2 пункту 170.5.2 ст. 170 ПКУ визначено, що будь-який резидент, який нараховує дивіденди, включаючи того, який сплачує податок на прибуток підприємств у спосіб, відмінний від загального (є суб'єктом спрощеної системи оподаткування), або звільнений від сплати такого податку з будь-яких підстав, є податковим агентом під час нарахування дивідендів.

Поряд з цим згідно з п.п. 170.5.4 п. 170.5 ст. 170 ПКУ доходи, зазначені в цьому пункті, остаточно оподатковуються податковим агентом під час їх нарахування платнику податку за ставкою, визначеною п.п. 167.5.1 та 167.5.2 п. 167.5 ст.167 ПКУ.

Отже, застосування ставок податку на доходи фізичних осіб у розмірі 5 або 20 відс. на суми доходів, нарахованих у вигляді дивідендів, залежить від того, чи є податковий агент платником податку на прибуток підприємств.

Крім того, дивіденди, нараховані на користь фізичних осіб (у тому числі нерезидентів) за акціями або іншими корпоративними правами, які мають статус привілейованих або інший статус, що передбачає виплату фіксованого розміру дивідендів чи суми, яка є більшою за суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію (корпоративне право), емітовану таким платником податку, прирівнюється з метою оподаткування до виплати заробітної плати з відповідним оподаткуванням та включенням суми виплат до складу витрат платника податку, тобто за ставками 15 та 20 відсотків (п.п. 170.5.3. п.170.5 ст.170 ПКУ).

Згідно з Довідником ознак доходів фізичних осіб у вигляді дивідендів (крім дивідендів, визначених у п.п. 165.1.18 п. 165.1 ст. 165 ПКУ), відображаються у податковому розрахунку за формою № 1 ДФ під ознакою доходу 109.

Дивіденди, які нараховуються на користь платника податку у вигляді акцій (часток, паїв), емітованих юридичною особою – резидентом, що нараховує такі дивіденди, за умови, що таке нарахування жодним чином не змінює пропорцій (часток) участі всіх акціонерів (власників) у статутному фонді емітента та в

результаті якого збільшується статутний фонд емітента на сукупну номінальну вартість нарахованих дивідендів (п.п. 165.1.18 п. 165.1 ст. 165 ПКУ), відображаються у податковому розрахунку за формою № 1 ДФ під ознакою доходу 142.

Щодо оподаткування виграшів, призів

Оподаткування пасивних доходів, нарахованих як виграші чи призи (крім зазначених у п.п. 165.1.41 п.165.1 ст. 165 цього Кодексу) визначено п.п.164.2.8 п.164.2 ст.168 ПКУ.

Ставка податку становить подвійний розмір ставки, визначеної абзацом першим п. 167.1 ст. 167, бази оподаткування щодо доходів, нарахованих як виграш чи приз (крім виграшів, призів у лотерею), на користь резидентів або нерезидентів.

Тобто ставка податку у подвійному розмірі 30 відс. застосовується до доходів, що нараховуються податковим агентом у вигляді виграшів чи призів (крім виграшів, призів у лотерею).

Як виняток з абзацу першого цього пункту грошові виграші у спортивних змаганнях (крім винагород спортсменам – чемпіонам України, призерам спортивних змагань міжнародного рівня, у тому числі спортсменам-інвалідам, визначеним у п. „б” п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ) оподатковуються за ставками, визначеними у пункті 167.1 цієї статті, а саме 15 відсотків.

При цьому відповідно до п.п. 170.6.1 п. 170.6 ст. 170 ПКУ податковим агентом платника податку під час нарахування (виплати, надання) на його користь доходу у вигляді виграшів (призів) у лотерею чи в інші розіграші, у букмекерському парі, у парі тоталізатора, призів та виграшів у грошовій формі, одержаних за перемогу та/або участь в аматорських спортивних змаганнях, у тому числі у більярдному спорті, є особа, яка здійснює таке нарахування (виплату).

Згідно з п.п. 170.6.2 п. 170.6 ст. 170 ПКУ податковим агентом – оператором лотереї у строки, визначені ПКУ для місячного податкового періоду, до бюджету сплачується (перераховується) загальна сума податку, нарахованого за ставкою 15 відсотків, із загальної суми виграшів (призів), виплачених за податковий (звітний) місяць гравцям у лотерею.

Податкові агенти – оператори лотереї у податковому

розрахунку, подання якого передбачено п.п. „б” п. 176.2 ст. 176 ПКУ, відображають загальну суму нарахованих (виплачених) у звітному податковому періоді доходів у вигляді виграшів (призів) та загальну суму утриманого з них податку. У податковому розрахунку не зазначається інформація про суми окремого виграшу, суми нарахованого на нього податку, а також відомості про фізичну особу – платника податку, яка одержала дохід у вигляді виграшу (призу).

У зв’язку зі змінами, внесеними Законом № 71 у звітності форми №1 ДФ, передбачено відображення податковими агентами – операторами лотереї загальної суми нарахованих (виплачених) у звітному податковому періоді

доходів у вигляді виграшів (призів) та загальну суму утриманого з них податку без зазначення відомостей про фізичну особу – платника податку, яка одержала дохід у вигляді виграшу (призу).

Водночас виграші чи призи (крім виграшів, призів у лотерею) на користь резидентів або нерезидентів відображаються у податковому розрахунку за формою № 1 ДФ під ознакою доходу 111.

Сума коштів, отриманих як виграш, приз у лотерею (підпункт 164.2.8 пункту 164.2 статті 164 розділу IV Кодексу) за ознакою «166» відображається у звітності форми №1-ДФ до 31.12.2014.

Щодо оподаткування заробітної плати

Відповідно до п.п.14.1.48 п.14.1 ст.14 ПКУ заробітна плата для цілей розділу IV ПКУ – це основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв’язку з відносинами трудового найму згідно із законом.

Під час нарахування доходів у формі заробітної плати база

оподаткування визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових внесків до Накопичувального фонду, а у випадках, передбачених законом, – обов'язкових страхових внесків до недержавного пенсійного фонду, які відповідно до закону сплачуються за рахунок заробітної плати працівника, а також на суму податкової соціальної пільги за її наявності (п. 164.6 ст. 164 ПКУ).

Згідно з п. 167.1 ст. 167 ПКУ ставка податку становить 15 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у п. 167.2 – 167.6 ПКУ) у тому числі, але не виключно у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами, якщо база оподаткування для місячного оподатковуваного доходу не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати (12 180 грн. у 2015 році), встановленої законом на 1 січня звітного податкового року.

Якщо база оподаткування, яка визначена з урахуванням норм п. 164.6 ст. 164 ПКУ щодо доходів, зазначених в абзаці першому цього пункту, в календарному місяці перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, до суми такого перевищення застосовується ставка 20 відсотків.

Щодо сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб
Порядок сплати (перерахування) податку до бюджету передбачено ст. 168 ПКУ, відповідно до якої податок, утриманий з доходів платників податків, підлягає зарахуванню до бюджету згідно з нормами БКУ.

До доходів загального фонду Державного бюджету України належить зокрема податок на доходи фізичних осіб згідно з ПКУ у розмірі 25 відс. на відповідній території України (крім території міст Києва та Севастополя) та у

розмірі 60 відсотків – на території міста Києва (п. 29.2 ст. 29 БКУ).

До доходів загального фонду бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, міст Києва та Севастополя, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, належать зокрема 60 відс. податку на доходи фізичних осіб (крім податку на доходи фізичних осіб, визначеного пунктом 11 частини другої ст. 29 БКУ), що сплачується (перераховується) згідно з ПКУ на відповідній території (крім території міст Києва та Севастополя) (п. 64.1 ст. 64 БКУ).

Відповідно до п. 66.1 ст. 66 БКУ до доходів загального фонду бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів, зокрема, належить 15 відс. податку на доходи фізичних осіб (крім податку, визначеного пунктом 11 частини другої статті 29 цього Кодексу), що сплачується (перераховується) згідно з ПКУ на відповідній території.

Отже, з 1 січня 2015 року зарахування податку на доходи фізичних осіб на територіях України (в областях) до місцевих бюджетів проводиться у розмірі 75 відс., по м. Києву – 40 відсотків, до державного бюджету відповідно 25 та 60 відсотків.

Порядок відкриття та закриття рахунків в органах Державної казначейської служби України регулюється наказом Міністерства фінансів України від 22.06.2012 № 758 „Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України” (далі – наказ № 758).

Згідно із п. 2.1 розділу 2 наказу № 758 у разі внесення змін до законодавства до БКУ, закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети та бюджетної класифікації, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від

14 січня 2011 року № 11, згідно з якими змінюється перелік надходжень, що зараховуються до відповідних бюджетів, та/або порядок їх зарахування, щорічно на початок нового бюджетного періоду в органах Казначейства відкриваються рахунки за надходженнями до державного та місцевих бюджетів (крім рахунків для зарахування власних надходжень бюджетних установ) згідно із внесеними змінами. Рахунки за надходженнями відкриваються протягом 45 днів з дня прийняття закону про Державний бюджет України.

Щодо розміру податкової соціальної пільги

ПКУ передбачено, що платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги у розмірі, що дорівнює 100 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, – для будь-якого платника податку (п.п. 169.1.1 п. 169.1 ст. 169).

Відповідно до п.1 Розділу XIX „Прикінцеві положення” п.п. 69.1.1 п. 169.1 ст. 169 ПКУ набирає чинності з 1 січня 2016 року.

До 31 грудня 2015 року для цілей застосування цього підпункту податкова соціальна пільга надається в розмірі, що дорівнює 50 відс. розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, – для будь-якого платника податку.

Статтею 7 Закону України від 28 грудня 2014 року № 80-VIII „Про державний бюджет України на 2015 рік” встановлено прожитковий мінімум для працездатних осіб з 1 січня 2015 року у розмірі 1218 гривень.

Таким чином, 100 – відсоткова податкова соціальна пільга у 2015 році становить 609 гривень.

Щодо оподаткування військовим збором

Законом України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи”, який набрав чинності з 01.01.2015, внесено зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) у частині оподаткування військовим збором.

Відповідно до п. 161 підрозділу 10 Розділу XX Перехідних положень Кодексу оподаткування військовим збором подовжено до набрання чинності рішенням Верховної Ради України про завершення реформи Збройних Сил України.

Згідно з п.п. 1.1 п. 161 підрозділу 10 розділу XX Кодексу платниками збору є особи, визначені п. 162.1 ст. 162 Кодексу, а саме фізична особа – резидент (нерезидент), яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні; податковий агент.

Об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені ст. 163 Кодексу (п.п. 1.2 п. 161 підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Для резидента – це загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання); іноземні доходи – доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Об'єктом оподаткування нерезидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання) (ст. 163 Кодексу).

При цьому ставка збору становить 1,5 відсотка від об'єкта оподаткування,

визначеного п.п. 1.2 цього пункту (п.п. 1.3 п. 16 1 підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу.

Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника, зобов'язаний утримувати збір із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку збору 1,5 відсотка (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу).

Платник, що отримує оходи від особи, яка не є податковим агентом, та

іноземні доходи, зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподатковуваного доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити військовий збір з таких доходів (п.п. 168.2.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу).

Підпунктом 1.5 п. 161 підрозділу 10 розділу XX Кодексу передбачено, що відповідальними за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) збору до бюджету згідно зі ст. 171 Кодексу з доходів у вигляді заробітної плати, є роботодавець, який виплачує такі доходи на користь платника податку; з інших доходів, є: податковий агент – для оподатковуваних доходів з джерела їх походження в Україні; платник податку – для іноземних доходів та доходів, джерело виплати яких належить особам, звільненим від обов'язків нарахування, утримання або сплати (перерахування) збору до бюджету.

Відповідно до п.п 1.6. п. 161 підрозділу 10 розділу XX Кодексу платники збору зобов'язані забезпечувати виконання податкових зобов'язань у формі та спосіб, визначені ст. 176 Кодексу.

Відображення податковим агентом загальної суми доходу, з якого утримано військовий збір за звітний період, передбачено у податковому розрахунку форми № 1ДФ, без відображення персоніфікованих даних фізичних осіб – платників військового збору.

Голова

І.О. Білоус

Лист ДФС України Про систему електронного адміністрування ПДВ (структуровано)

Державною фіскальною службою України надано роз'яснення окремих питань адміністрування податку на додану вартість у зв'язку з податковою реформою. Структурований текст листа подаємо нижче.

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ

19.01.2015 р. № 1403/7/99-99-19-03-01-17

**Головні управління ДФС в областях,
м. Києві, Міжрегіональне головне
управління ДФС – Центральний офіс
з обслуговування великих платників**

Про систему електронного адміністрування ПДВ

Державна фіскальна служба України у зв'язку з прийняттям Закону України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи" (далі – Закон № 71), який набрав чинності з 1 січня 2015 року, повідомляє.

Законом № 71 скасовано окремі норми Закону України від 31 липня 2014 року № 1621-VII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України", з урахуванням змін, внесених до нього Законом України від 07 жовтня 2014 року № 1690-VII "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення оподаткування інвестиційної діяльності", пов'язані із запровадженням системи електронного адміністрування податку на додану вартість, та одночасно запроваджено нові правила такого адміністрування.

З урахуванням змін, внесених до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) Законом № 71, система електронного адміністрування податку на додану вартість запроваджується поетапно (пункт 35 підрозділу 2 розділу XX Кодексу):

- з 1 січня до 1 липня 2015 року (або до дати, визначеної в окремому рішенні Верховної Ради України (далі – рішення ВРУ) про скорочення терміну перехідного періоду відповідно до пункту 7 Прикінцевих положень Закону № 71) – у тестовому режимі;
- з 1 липня 2015 року – на постійній основі.

Система електронного адміністрування ПДВ, що організована на центральному рівні ДФС, забезпечує автоматичний облік у розрізі платників податку:

- сум податку, що містяться у виданих та отриманих

податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), та розрахунках коригування до них;

- сум податку, сплачених платниками при ввезенні товарів на митну територію України;
- сум поповнення та залишку коштів на рахунках у системі електронного адміністрування ПДВ;
- суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН.

Система електронного адміністрування ПДВ не вносить кардинальних змін до загальних принципів справляння ПДВ, затверджених Кодексом. Норми Кодексу, які визначають коло платників ПДВ, об'єкт оподаткування, принципи формування податкових зобов'язань та податкового кредиту, залишаються незмінними.

Електронні рахунки платників у системі електронного адміністрування ПДВ

Електронний рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ (далі – електронний рахунок) – рахунок, відкритий платнику податку в Казначействі, на який платником перераховуються кошти з власного поточного рахунку в сумах, необхідних для збільшення розміру суми, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної (далі – розрахунок коригування) в ЄРПН, а також у сумах, недостатніх для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань з цього податку.

Для кожного платника податку Казначейством відкрито один електронний рахунок.

Відкриття та обслуговування електронних рахунків Казначейством здійснюється на безоплатній основі. Інформація про рух коштів на електронних рахунках платникам податку надається ДФС України за відповідним запитом платника на безоплатній основі без обмеження кількості запитів та у часі.

Датою початку використання електронного рахунку є 01.02.2015 для суб'єктів господарювання, які зареєстровані платниками ПДВ до 01.02.2015, а для суб'єктів господарювання, які будуть зареєстровані як платники ПДВ у будь-який період після 01.02.2015 – дата їх реєстрації платниками податку.

Протягом дії системи електронного адміністрування ПДВ у тестовому режимі платники податку самостійно зараховують на такі електронні рахунки кошти з власних поточних рахунків, відкритих у банківських установах, у сумах, необхідних для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань з цього податку, задекларованих ними в податковій звітності з ПДВ.

З 1 липня 2015 року (або з дати, визначеної в окремому рішенні Верховної Ради України про скорочення перехідного періоду) на рахунки в системі електронного адміністрування ПДВ платники податку зараховують також кошти у сумах, необхідних для збільшення розміру суми, що обчислюється відповідно до пункту 200¹.3 статті 200¹ Кодексу та надає право для реєстрації в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування.

Поповнення електронного рахунка платника ПДВ за рахунок інших джерел, наприклад, з поточних рахунків інших осіб, не передбачено.

Кошти з електронного рахунку платника ПДВ перераховуються Казначейством в автоматичному режимі до бюджету та/або на рахунок, відкритий у банку та/або органі Казначейства сільськогосподарськими підприємствами – суб'єктами спеціального режиму оподаткування, визначений статтею 209 Кодексу (далі – спецрежим), для акумулювання сум податку, що нараховуються на вартість поставлених ними сільськогосподарських товарів (послуг), у порядку, передбаченому статтею 209 Кодексу (далі – спеціальні рахунки). Таке перерахування коштів здійснюється на підставі реєстрів платників ПДВ, який автоматично формується ДФС та надсилається Казначейству.

Починаючи з 1 січня 2015 року, всі податкові накладні/розрахунки коригування до них складаються платниками податку виключно в електронному вигляді.

Складання податкових накладних/розрахунків коригування здійснюється за формою і в порядку, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 22.09.2014 № 957 “Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної”, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13.10.2014 за № 1235/26012, із змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1129 “Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 22 вересня 2014 року № 957”, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.11.2014 за № 1455/26232.

До 1 лютого 2015 року платникам податку на додану вартість надано можливість реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до них в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) незалежно від суми податку на додану вартість, що міститься у податковій накладній/розрахунку коригування.

З 1 лютого 2015 року обов’язковій реєстрації в ЄРПН підлягатимуть всі податкові накладні, сформовані за операціями, датованими починаючи з 1 лютого 2015 року, в тому числі податкові накладні, складені за операціями з постачання товарів/послуг, які звільнені від оподаткування, а також податкові накладні, що не надаються покупцю, а також незалежно від суми ПДВ, вказаній в такій податковій накладній. Розрахунок коригування до таких податкових накладних також обов’язково реєструється в ЄРПН.

Реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН з 1 лютого 2015 року до 1 липня 2015 року здійснюється без обмеження сумою податку, обчисленою за формулою, визначеною пунктом 200¹.3 статті 200¹ розділу V Кодексу.

Отже, протягом дії тестового режиму системи електронного

адміністрування ПДВ відсутні обмеження щодо реєстрації в ЄРПН податкових накладних/розрахунків коригування. Тобто реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН протягом тестового режиму здійснюється незалежно від наявності “вхідних” податкових накладних, сплати ПДВ під час розмитнення товарів, а також без поповнення рахунка в системі електронного адміністрування ПДВ (абзац другий пункту 35 підрозділу 2 розділу XX Кодексу).

Термін реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН не змінився та становить 15 календарних днів з дати складання податкової накладної/розрахунку коригування (пункт 201.10 статті 201 Кодексу).

Податкові накладні, складені за операціями, здійсненими після 01.02.2015, можуть бути зареєстровані в ЄРПН після закінчення 15-денного терміну реєстрації із одночасним застосуванням штрафів, визначених пунктом 120¹.1 статті 120¹ Кодексу, але не пізніше 180 днів з дати їх складання. Штрафи за порушення платниками податку термінів реєстрації податкових накладних в ЄРПН застосовуватимуться у таких розмірах:

20 відсотків від суми ПДВ, зазначеної в податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення терміну реєстрації від 16 до 30 календарних днів;

30 відсотків від суми ПДВ, зазначеної в податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення терміну реєстрації від 31 до 60 календарних днів;

40 відсотків від суми ПДВ, зазначеної в податкових накладних/розрахунках коригування, – у разі порушення терміну реєстрації на 61 і більше календарних днів.

Штрафи за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних/розрахунків коригування до них в ЄРПН застосовуються у разі, якщо такі податкові накладні/розрахунки коригування до них підлягають наданню покупцям – платникам податку на додану

вартість.

Штраф, передбачений пунктом 120¹.1 статті 120¹ Кодексу (у розмірі 10 відсотків від суми ПДВ, зазначеної в податкових накладних/розрахунках коригування, за порушення терміну реєстрації податкових накладних/розрахунках коригування в ЄРПН до 15 днів), не застосовуватиметься у період з 1 січня по 30 червня 2015 року.

Тобто, якщо податкова накладна/розрахунок коригування зареєстровані протягом 30 календарних днів з дати їх складання, то з 01.02.2015 по 01.07.2015 штраф, передбачений пунктом 120¹.1 статті 120¹ Кодексу (у розмірі 10 відсотків від суми ПДВ, зазначеної в податкових накладних/розрахунках коригування), не застосовується.

Покупці – платники податку мають можливість отримувати з ЄРПН електронні копії податкових накладних/розрахунків коригування, які зареєстровані в ЄРПН їх контрагентами – постачальниками.

З метою отримання податкової накладної/розрахунку коригування, зареєстрованих в ЄРПН, покупець надсилає в електронному вигляді запит до ЄРПН, за яким отримує в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН та податкову накладну/розрахунок коригування в електронному вигляді (пункт 201.10 статті 201 Кодексу).

Податкова накладна, складена в електронному вигляді, яка отримана з ЄРПН покупцем, вважається такою, що отримана від постачальника.

Враховуючи те, що з 1 січня до 1 лютого 2015 року не всі податкові накладні/розрахунки коригування підлягають обов'язковій реєстрації в ЄРПН, а також те, що відповідно до підпункту 4.1.4 пункту 4.1 статті 4 Кодексу однією із засад податкового законодавства України є презумпція правомірності рішень платника податку в разі, якщо норма закону чи іншого

нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу, штрафи, визначені пунктом 120^{1.1} статті 120¹ Кодексу, в цей період не застосовуються.

Крім того, правило щодо формування податкового кредиту виключно за рахунок тих податкових накладних, які зареєстровані в ЄРПН, починає застосовуватися з 1 лютого 2015 року. При цьому слід враховувати, що податкові накладні, складені за операціями з постачання товарів/послуг, здійсненими після 1 лютого 2015 року, та зареєстровані з порушенням встановленого строку, включатимуться до податкового кредиту того звітного періоду, в якому було здійснено їх реєстрацію в ЄРПН.

З 1 січня 2015 року платникам податків надано можливість виправлення помилок у податкових накладних шляхом складання розрахунку коригування до таких накладних.

У межах системи електронного адміністрування ПДВ з 01.02.2015 запроваджується такий порядок реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування до податкової накладної.

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, виданої їх отримувачу – платнику податку, підлягає реєстрації в ЄРПН:

1) постачальником товарів/послуг, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь такого постачальника (продавця) або якщо коригування кількісних та вартісних показників у підсумку не змінює суму компенсації;

2) отримувачем товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику

(продавцю), для чого постачальник (продавець) надсилає складений розрахунок коригування отримувачу (покупцю).

З урахуванням вимог підпункту 4.1.4 пункту 4.1 статті 4 Кодексу розрахунок коригування, складений постачальником товарів (послуг) до податкової накладної, яка видана їх отримувачу – платнику податку, та в якому передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, підлягає реєстрації в ЄРПН отримувачем (покупцем) товарів (послуг) з 1 лютого 2015 року відповідно до пункту 16 Порядку № 569.

Реєстрація зазначених розрахунків коригування з 1 січня 2015 року до 1 лютого 2015 року здійснюватиметься постачальником (продавцем) товарів/послуг.

Застосування системи електронного адміністрування ПДВ після закінчення тестового режиму.

З 1 липня 2015 року (або іншої дати згідно з рішенням ВРУ) до правил, що діють протягом тестового періоду (зазначені в попередньому розділі цього листа), додаються такі.

Реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН здійснюватиметься в межах суми, обчисленої за формулою, встановленою пунктом 200¹.3 статті 200¹ розділу V Кодексу, тобто для реєстрації податкових накладних в ЄРПН платник податку повинен мати достатню суму податкового кредиту, підтверджену зареєстрованими в ЄРПН “вхідними” податковими накладними, сплатою ПДВ при імпорті товарів та (за недостатності таких сум) коштами на його рахунку у системі електронного адміністрування ПДВ.

За порушення платниками податку до 15 днів терміну реєстрації податкових накладних, що підлягають наданню покупцям – платникам податку на додану вартість, та розрахунків коригування до них в ЄРПН застосовуватиметься штраф у розмірі 10 відсотків від суми ПДВ, зазначеної в таких податкових

накладних/розрахунках коригування.

Платникам податку 01.07.2015 (або на дату згідно з рішенням ВРУ) автоматично збільшується розмір суми, на яку платник має право зареєструвати податкові накладні/розрахунки коригування в ЄРПН, на суму середньомісячного розміру суми податку, задекларованої платником до сплати до бюджету за останні 12 звітних (податкових) місяців/ 4 квартали та погашеної. Розмір такої суми підлягає щоквартальному автоматичному перерахунку.

Суми помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань з ПДВ станом на 1 липня 2014 року (або на дату згідно з рішенням ВРУ) автоматично збільшують суму податку, на яку платник має право зареєструвати податкові накладні/розрахунки коригування в ЄРПН, після чого вважаються погашеними. Одночасно такі суми зменшують розмір податкових зобов'язань, що підлягають сплаті в бюджет, або збільшують розмір від'ємного значення об'єкта оподаткування за звітний період, в якому відбулося таке збільшення.

Подання податкової звітності та розрахунки з бюджетом.

Починаючи з першого звітного періоду 2015 року (січень/ I квартал), податкова звітність з ПДВ подається до контролюючого органу всіма платниками податку виключно в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством.

Таким чином, для забезпечення накладання електронного цифрового підпису платникам ПДВ необхідно буде мати посилені сертифікати відкритих ключів (далі – посилені сертифікати), які можна отримати в Акредитованому центрі сертифікації ключів (далі – АЦСК) Інформаційно-довідкового департаменту ДФС (безоплатно) або в будь-якому з його відокремлених пунктів реєстрації користувачів (адреси таких пунктів розміщено на офіційному інформаційному ресурсі АЦСК Інформаційно-довідкового департаменту ДФС: <http://www.acskidd.gov.ua>), або в інших АЦСК.

Платники ПДВ, які на сьогодні подають податкову звітність в електронному вигляді та вже мають посилені сертифікати, можуть продовжувати їх використання після 1 січня 2015 року (з урахуванням їх строку чинності).

Подання податкової звітності з ПДВ за звітні (податкові) періоди грудень 2014 року/IV квартал 2014 року здійснюватиметься за формою і в порядку, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 23.09.2014 № 966 “Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість”, який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 14.10.2014 за № 1267/26044.

Сплата податку на додану вартість до бюджету за звітний період грудень 2014 року, січень 2015 року/ IV квартал 2014 року буде здійснюватися платником податку зі свого поточного рахунку безпосередньо на бюджетні рахунки, а за звітні податкові періоди, починаючи з лютого 2015 року/ I квартал 2015 року – з рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ у порядку, визначеному пунктом 200.2 статті 200 Кодексу.

Перерахування коштів до бюджету з рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ здійснюється відповідно до реєстру, який автоматично формується ДФС на підставі поданих платниками податкових декларацій з ПДВ, та не пізніше ніж за три робочі дні до закінчення граничного строку для самостійної сплати податкових зобов’язань надсилається Казначейству.

Перерахування суми податку до бюджету та/або на спеціальні рахунки платників податку з їх електронних рахунків здійснюється Казначейством не пізніше останнього дня строку для самостійної сплати податкових зобов’язань, в межах залишку таких коштів на електронних рахунках (пункт 200.2 Кодексу).

Для сплати податку на додану вартість до бюджету з рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ необхідно перерахувати з поточного рахунку платника на його рахунок в системі електронного адміністрування ПДВ, відкритий йому в

Казначействі, суму коштів, що дорівнює сумі податкових зобов'язань, задекларованих ним до сплати в бюджет за відповідний звітний (податковий) період. Таке перерахування на електронний рахунок платнику слід здійснювати не пізніше граничного строку для самостійної сплати податкових зобов'язань, зокрема, за для сплати узгоджених податкових зобов'язань за звітний період лютий 2015 року – не пізніше 30 березня 2015 року.

Якщо платник у строки, встановлені Кодексом для самостійної сплати платником податкових зобов'язань, не забезпечив наявності на його електронному рахунку коштів для сплати узгоджених податкових зобов'язань/перерахування на спеціальний рахунок, Казначейством виконання реєстрів, надісланих ДФС, здійснюється в межах залишку коштів на рахунку в системі електронного адміністрування податку. Невиконаний (не сплачений) за таким реєстром залишок узгоджених податкових зобов'язань платника обліковується Казначейством до повного виконання шляхом перерахування до бюджету/спеціального рахунку коштів, що перераховуються платником з власного поточного рахунку на його електронний рахунок (пункт 22 Порядку № 569).

Розрахунки з бюджетом після 01.02.2015 у зв'язку з поданням уточнюючих розрахунків, сплата податкових зобов'язань, визначених контролюючим органом, та сплата штрафних санкцій і пені здійснюються платником податку до бюджету не з електронного рахунку, а з власного поточного рахунку (пункт 25 Порядку № 569).

Тобто з електронного рахунку погашаються суми податкових зобов'язань, задекларованих платником податку в податкових деклараціях з ПДВ за звітні (податкові) періоди з 01.02.2015, а суми податкових зобов'язань з ПДВ, які платник визначив в уточнюючих розрахунках до податкових декларацій з ПДВ, суми ПДВ, донараховані платнику контролюючим органом за результатами перевірок, суми штрафів та пені сплачуються не з електронного рахунку платника, а з його поточного рахунку.

Спеціальний режим оподаткування у сільському господарстві.

Платникам податку, які застосовують спеціальний режим оподаткування, визначений статтею 209 Кодексу, у системі електронного адміністрування податку відкривається єдиний електронний рахунок для обліку сум податку як в межах діяльності, визначеної статтею 209 Кодексу, так і у межах іншої діяльності.

У випадку, якщо платником податку, який застосовує спецрежим, за результатами звітного періоду задекларовано суми податку, які підлягають сплаті як до бюджету, так і на його спеціальний рахунок, кошти з його електронного рахунку, у першу чергу, перераховуються до бюджету, а у разі повного розрахунку з бюджетом – на спеціальний рахунок такого платника (пункт 22 Порядку № 569).

Таке перерахування здійснюється на підставі реєстру, який автоматично формується ДФС України на підставі поданих платниками податкових декларацій з ПДВ та надсилається Казначейству. Перерахування суми податку до бюджету та/або на спеціальні рахунки платників податку з їх електронних рахунків здійснюється Казначейством в межах залишку таких коштів на електронних рахунках (пункт 21 Порядку №569).

Зазначене правило стосується також і платників податку – сільськогосподарських підприємств усіх форм власності, які відповідають критеріям, визначеним статтею 209 розділу V Кодексу, але не зареєструвалися як суб'єкти спеціального режиму оподаткування.

Для забезпечення в умовах дії системи електронного адміністрування ПДВ спрямування сум ПДВ на підтримку власного виробництва суб'єкти спецрежиму – платники ПДВ повинні надати контролюючому органу за місцем своєї реєстрації платником ПДВ інформацію про реквізити поточного рахунку, на який має бути перерахована відповідна сума з електронного рахунку такого

платника, та актуалізувати такі дані у разі зміни реквізитів поточного рахунку.

Інші зміни до Кодексу, які запроваджуються з 1 січня 2015 року у зв'язку з набранням чинності Законом № 71.

1. Збільшується з 300 тис.грн. (без ПДВ) до 1 млн.грн. (без ПДВ) граничний обсяг загальної суми від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з розділом V Кодексу, у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, протягом останніх 12 календарних місяців, із досягненням якого особа зобов'язана зареєструватися як платник податку у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) з дотриманням вимог, передбачених статтею 183 розділу V Кодексу (пункт 181.1 статті 181 розділу V Кодексу).

Тобто з 01.01.2015 суб'єкт господарювання зобов'язаний зареєструватися як платник податку у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) з дотриманням вимог, передбачених статтею 183 розділу V Кодексу, крім особи, яка є платником єдиного податку, у разі, якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з цим розділом, у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, нарахована (сплачена) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1 млн.грн. (без урахування ПДВ).

Правила, встановлені розділом V Кодексу, для добровільної реєстрації особи як платника ПДВ не змінилися.

Платники ПДВ, у яких станом на 01.01.2015 обсяг оподатковуваних операцій за останні 12 календарних місяців не перевищує 1 млн.грн., отримують можливість анулювати свою реєстрацію платника ПДВ.

2. Відповідно до пункту 188.1 статті 188 Кодексу база

оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається не нижче ціни придбання таких товарів/послуг, база оподаткування операцій з постачання самостійно виготовлених товарів/послуг – не нижче їх собівартості, а база оподаткування операцій з постачання необоротних активів – не нижче балансової (залишкової) вартості (у разі відсутності обліку необоротних активів – виходячи із звичайної ціни, за винятком товарів (послуг), ціни на які підлягають державному регулюванню, та газу, який постачається для потреб населення.

3. До 31 грудня 2017 року продовжено режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання зернових і технічних культур (пункт 15² підрозділу 2 розділу XX Кодексу).

Відповідно до такого режиму від оподаткування податком на додану вартість звільняються операції з постачання на митній території України зернових та технічних культур, зазначених в абзаці першому пункту 15² підрозділу 2 розділу XX Кодексу, крім першого постачання таких зернових та технічних культур сільськогосподарськими підприємствами – виробниками та підприємствами, які безпосередньо придбали такі зернові та технічні культури у сільськогосподарських підприємств – виробників.

Операції з вивезення в митному режимі експорту зернових та технічних культур, зазначених в абзаці першому пункту 15² підрозділу 2 розділу XX Кодексу, звільняються від оподаткування податком на додану вартість.

Одночасно дію пункту 197.21 статті 197 розділу V Кодексу призупинено до 31 грудня 2017 року включно.

4. До 1 січня 2017 року продовжено режим звільнення від оподаткування ПДВ операцій з постачання, у тому числі операції з імпорту, відходів та брухту чорних і кольорових металів, а також паперу та картону для утилізації (макулатури та відходів) товарної позиції 4707 згідно з УКТ ЗЕД (пункт 23

підрозділу 2 розділу XX Кодексу).

Разом з тим Кодексом встановлено, що переліки таких відходів та брухту чорних і кольорових металів мають бути затверджені Кабінетом Міністрів України. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2014 року № 43 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2011 року № 15” діяла до 1 січня 2015 року. Таким чином, до затвердження Кабінетом Міністрів України нових переліків відходів та брухту чорних і кольорових металів чи продовження дії попередніх оподаткування операцій з постачання таких відходів здійснюється за ставкою 20 відсотків.

5. На відміну від діючого до кінця 2014 року порядку, починаючи з 01.01.2015, отримувач послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, отримує право на податковий кредит за такими операціями на дату складання ним податкової накладної за цими операціями, за умови її реєстрації в ЄРПН (пункт 198.2 статті 198 та пункт 208.2 статті 208 розділу V Кодексу).

У зв’язку з цим необхідно враховувати, що у розділі II “Податковий кредит” податкової декларації з ПДВ за січень (I квартал) 2015 року може бути одночасно відображений податковий кредит за операціями з отримання послуг від нерезидента, які були здійснені у грудні (IV кварталі 2014 року) та в січні (I кварталі) 2015 року.

Головним управлінням ДФС в областях, м. Києві та Міжрегіональному головному управлінню ДФС – Центральному офісу з обслуговування великих платників довести зазначений лист до відома платників податку і підпорядкованих підрозділів та забезпечити його врахування під час прийняття звітності, при проведенні контрольно-перевірочної роботи та апеляційних процедур.

Одночасно повідомляємо, що лист ДФС України від 10.12.2014 № 14618/7/99-99-19-03-01-17 скасовується.

Голова	І.О. Білоус
--------	-------------

Порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у 2015 році

Питання-відповіді щодо порядку обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у 2015 році.

1. Якщо людина володіє квартирою і будинком одночасно, то чи сумуватимуться площі при визначенні суми податку?

Обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості Відповідно до підпункту 266.7.1 пункту 266.7 статті 222 Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

За наявності у власності платника податку більше одного об'єкта житлової нерухомості одного або різних типів, в тому числі їх часток, податок обчислюється виходячи із сумарної загальної площі таких об'єктів зменшеної відповідно до підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу та пільги органів місцевого самоврядування з неоподатковуваної площі таких об'єктів (у разі її встановлення), та відповідної

ставки податку.

2. Якщо людина володіє кількома об'єктами, які окремо не підпадають під оподаткування, чи сумуватимуться загальні площі для визначення податку?

За наявності у власності платника податку більше одного об'єкта житлової нерухомості одного або різних типів, в тому числі їх часток, податок обчислюється виходячи із сумарної загальної площі таких об'єктів зменшеної відповідно до підпункту 266.4.1 пункту 266.4 статті 266 Кодексу та пільги органів місцевого самоврядування з неоподатковуваної площі таких об'єктів (у разі її встановлення), та відповідної ставки податку.

3. Яким чином оподатковуватимуться квартири приватизовані на кількох осіб, але частки кожного не виділено, і в разі якщо частки кожного виділені в натурі?

Визначення платників податку в разі перебування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості у спільній частковій або спільній сумісній власності кількох осіб здійснюється відповідно до підпункту 266.1.2 пункту 266.1 статті 266 Кодексу у такому порядку:

- якщо об'єкт житлової та/або нежитлової нерухомості перебуває у спільній частковій власності кількох осіб, платником податку є кожна з цих осіб за належну їй частку;*
- якщо об'єкт житлової та/або нежитлової нерухомості перебуває у спільній сумісній власності кількох осіб, але не поділений в натурі, платником податку є одна з таких осіб-власників, визначена за їх згодою, якщо інше не встановлено судом;*
- якщо об'єкт житлової та/або нежитлової нерухомості перебуває у спільній сумісній власності кількох осіб і*

поділений між ними в натурі, платником податку є кожна з цих осіб за належну їй частку.

4. Оподатковуватимуться в селі лише будинки чи й господарські приміщення (гаражі, сараї, бані)?

Підпунктом 266.2.1 пункту 266.2 статті 266 Кодексу визначено, що об'єктом оподаткування для податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.

Об'єкти житлової нерухомості – будівлі, віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду, дачні та садові будинки.

Будівлі, віднесені до житлового фонду, поділяються на такі типи:

- житловий будинок – будівля капітального типу, споруджена з дотриманням вимог, встановлених законом, іншими нормативно-правовими актами, і призначена для постійного у ній проживання.

Житлові будинки поділяються на житлові будинки садибного типу та житлові будинки квартирного типу різної поверховості.

- Житловий будинок садибного типу – житловий будинок, розташований на окремій земельній ділянці, який складається із житлових та допоміжних (нежитлових) приміщень;
- прибудова до житлового будинку – частина будинку, розташована поза контуром його капітальних зовнішніх стін, і яка має з основною частиною будинку одну (або більше) спільну капітальну стіну;
- квартира – ізольоване помешкання в житловому будинку, призначене та придатне для постійного у ньому проживання;
- котедж – одно-, півтораповерховий будинок невеликої

житлової площі для постійного чи тимчасового проживання з присадибною ділянкою;

- кімнати у багатосімейних (комунальних) квартирах – ізольовані помешкання в квартирі, в якій мешкають двоє чи більше квартиронаймачів;
- садовий будинок – будинок для літнього (сезонного) використання, який в питаннях нормування площі забудови, зовнішніх конструкцій та інженерного обладнання не відповідає нормативам, установленим для житлових будинків;
- дачний будинок – житловий будинок для використання протягом року з метою позаміського відпочинку” (підпункт 14.1.129 пункту 14.1 статті 14 Кодексу).

Об’єкти нежитлової нерухомості – будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду. У нежитловій нерухомості виділяють:

- будівлі готельні – готелі, мотелі, кемпінги, пансіонати, ресторани та бари, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, будинки відпочинку;
- будівлі офісні – будівлі фінансового обслуговування, адміністративно-побутові будівлі, будівлі для конторських та адміністративних цілей;
- будівлі торговельні – торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусочні, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування;
- гаражі – гаражі (наземні й підземні) та криті автомобільні стоянки;
- будівлі промислові та склади;
- будівлі для публічних виступів (казино, ігорні будинки);
- господарські (присадибні) будівлі – допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі,

навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо;

- інші будівлі (підпункт 14.1.129' пункту 14.1 статті 14 Кодексу).

5. Пільговики залишаються ті ж, згідно з попереднім законом, чи пільговиків визначатимуть виключно місцеві ради?

Пунктом 266.4 статті 266 Кодексу визначено, що база оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи – платника податку, зменшується:

- для квартири/квартир незалежно від їх кількості – на 60 кв. метрів;
- для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 120 кв. метрів;
- для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), – на 180 кв. метрів.

Одночасно, існуючі норми доповнено тим, що сільські, селищні, міські ради можуть збільшувати граничну межу житлової нерухомості, на яку зменшується база оподаткування.

Крім того, внесеними змінами передбачено, що сільські, селищні, міські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями). Пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової нерухомості для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Слід звернути увагу, що пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової нерухомості, для фізичних осіб не надаються на:

- об'єкт/об'єкти оподаткування, якщо площа такого/таких об'єкта/об'єктів перевищує п'ятикратний розмір неоподаткованої площі, затвердженої рішенням органів місцевого самоврядування;
- об'єкти оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються в залежності від майна, яке є об'єктом оподаткування.

6. Яким чином визначатимуться пільговики - за соціальним статусом чи в кожному випадку окремо?

Підпунктом 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Кодексу визначено, що сільські, селищні, міські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями). Пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової нерухомості для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Разом з тим кодексом передбачено, що сільським, селищним, міським радам не дозволяється встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Кодексу).

7. Яким буде механізм справляння податку, хто надсилатиме платіжки?

Обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості виходячи із загальної площі кожного з об'єктів нежитлової нерухомості та відповідної ставки податку (підпункт 266.7.1 пункту 266.7 статті 266 Кодексу).

Податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку, та відповідні платіжні реквізити, зокрема, органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, надсилаються (вручаються) платнику податку контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації) до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком) (підпункт 266.7.2 пункту 266.7 статті 266 Кодексу).

8. За який рік в цьому році сплачуватиметься податок, з якого числа люди отримуватимуть платіжки, в який термін треба буде сплатити податок і чи штрафуватимуть за невчасну сплату?

Згідно підпункту 266.7.2 пункту 266.7 статті 266 Кодексу податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку, та відповідні платіжні реквізити, зокрема, органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, надсилаються (вручаються) платнику податку – фізичній особі контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації) до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком).

Таким чином, у 2015 році фізичним особам платникам податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, податок буде нараховуватися контролюючими органами за місцем їх податкової адреси (місцем реєстрації) за 2014 рік в наступному

порядку:

***у період з 01 січня по 31 березня 2014 року з житлової площі,
а з 01 квітня по 31 грудня 2014 року з загальної площі
об'єктів житлової нерухомості.***

Відповідно до пункту 38.1. статті 38 Кодексу виконанням податкового обов'язку визнається сплата в повному обсязі платником відповідних сум податкових зобов'язань у встановлений податковим законодавством строк.

Статтею 126 Кодексу передбачено, що у разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання та/або авансових внесків з податку на прибуток підприємств протягом строків, визначених цим Кодексом, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу у таких розмірах:

- при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 10 відсотків погашеної суми податкового боргу;
- при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 20 відсотків погашеної суми податкового боргу.

За інформацією ДФС